

Det kongelige Miljøverndepartement
Postboks 8113 Dep
0030 Oslo

Postboks 173 Kjelsås
0411 Oslo
Besøksadresse: Brekkeveien 19
Telefon: 22 18 51 00
Telefax: 22 18 52 00
Bankgiro: 5010 05 91828
SWIFT: DNBANOKK
Foretaksnr.: 855869942
www.niva.no
niva@niva.no

Deres referanse
2003/433-

Deres brev av
20.05.03
07.07.03

Vår referanse
J.nr. 193.03
S.nr. 441.5

Dato
28. november 2003

NIVA HØRINGSUTTALE

NOU 2003:14 BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL PLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN.

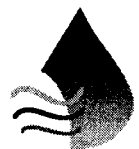
SAMMENDRAG

NOU 2003:14 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven (PBL) er på høring med frist 1.12.2003. Planlovutvalget ble opprettet ved Kgl. res. oktober 1998 med mandat å vurdere om planleggingsbestemmelsene i PBL og tilgrensende lover bør endres for å ivareta dagens og morgendagens viktige samfunnsinteresser gjennom planleggingen. Utvalget la fram første delutgreiing jan. 2001. Planlovutvalet vil styrke planloven som redskap for sektorovergrepene samfunnsplanlegging i fylke og kommuner, og ønsker å modernisere dagens lov med tanke på forenkling og fleksibilitet. NIVA er positiv til forslag som vil legge tilrette for mere samordnet vannplanlegging, styrking av kystsonerplanleggingen og integrering av EU sitt vannrammedirektiv i PBL. Videre støtter NIVA forslaget om å integrere konsekvensutgreiings prosessene i PBL, og krav om konsekvensutgreiing av planer med vesentlige virkninger (§1-9). Kommunene vil få større innflytelse på den regionale planleggingen. Det vil medvirke til bedre sammenheng mellom kommunale og regionale planer. Fordi utkastet legger opp til en lov med mere detaljering, mener NIVA at organ som har ansvar for planlegging og gjennomføring må innhente nødvendig beslutningsstøtteinformasjon til å kunne utforme og gjennomføre de vedtatte planane.

Del I Innledende bestemmelser

§1-9. Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger
Forslaget:

”For fylkesdelplan for arealbruk og kommuneplanens arealdel, samt for områdeplan og detaljplan som kan ha vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn, skal planbeskrivelsen inneholde en særskilt redegjørelse for planens konsekvenser (konsekvensutredning), herunder av aktuelle alternativer. Konsekvensutredningen skal utarbeides på grunnlag av planprogrammet og følge planforslaget når dette sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Planvedtaket med begrunnelse skal offentliggjøres. I

begrunnelsen skal det framgå hvordan virkningene av planen og innkomne uttalelser har vært vurdert, og hvilken betydning de er tillagt ved vedtaket. Det skal også framgå hvilke krav om oppfølgende undersøkelser og vilkår som er knyttet til gjennomføringen av planen. (---) m.m.”

Paragrafen er sendt på høring tidlegere. Den er tatt opp fordi Norge har forpliktet seg gjennom EØS-avtalen til å innlemme EU-direktiv om vurdering av visse planer og bestemmelser i norsk lovgiving.

Konsekvensutgreiing skal utarbeides på grunnlag av planprogrammet. Innhold, omfang og detaljeringsgrad må tilpasses den enkelte plantypen og behov for avklaring.

NIVA mener det er positivt at konsekvensutgreiinger blir innarbeidet som en integrert del av planprosessen og at behovet blir fremstilt planprogrammet. Forslaget kan innebære forenkling av dagens praksis.

§1-11. Rettsvirkning av planer

Forslaget innskjerper at en vedtatt plan etter PBL skal legges til grunn for videre planlegging og forvaltning i planområdet og vedtak om virksomheter, utbygging og vern. Dette gjelder også for vedtak etter annet lovverk. Et mindretal i lovutvalet foreslår at det ikke skal gjelde konsesjonsbehandling etter vassdragsreguleringsloven, vannressursloven og energiloven. Dette er viktige spørsmål som NIVA mener bør vurderes i plansammenheng.

Del III Regional planlegging

Kap. 6 Planlegging på fylkesnivå

§6-8 Plansamarbeid mellom fylke

Forslaget:

”To eller flere fylkeskommuner kan samarbeide om planlegging etter denne lov når det er ønskelig å samordne planlegging over fylkesgrenser. Samarbeidet kan omfatte regional planstrategi, fylkesplan og fylkesdelplaner.”

Det er behov for mere plansamarbeid på tvers av kommune og fylkesgrenser. Særlig gjelder dette for forvaltning av både sjø- og ferskvannressurser som ikke følger administrative grenser.

Kap. 7. Interkommunalt plansamarbeid

Forslaget:

§7-1 Innledende bestemmelser

To eller flere kommuner bør samarbeide om planlegging etter denne lov når det er hensiktsmessig å samordne planleggingen over kommunegrenser. Interkommunalt plansamarbeid kan igangsettes som gjennomføring av regional planstrategi, videreføring av fylkesplan, eller etter initiativ av kommunene selv. Samarbeidet kan omfatte alle kommunale plantyper.

Fylkeskommunen og statlige myndigheter kan anmode kommunene om å innlede et slikt samarbeid når det anses nødvendig (- -).

Det er positivt at det etableres redskap for utarbeiding av interkommunale planer. NIVA vil peke på behovet for et nøytralt faktagrunnlag som skal til for at planene skal få legitimitet og bli forpliktende for partene.

Del IV Kommunal planlegging

Kap. 9 Kommuneplan

Kommuneplanen skal omfatte en samfunnsdel, handlingsdel og arealdel.

Det er positivt at kommunestyret en gang i året skal vedta kommuneplanen sin handlingsdel med et handlingsprogram for å gjennomføre samfunnsdelen. Å legge planprogrammet inn som en del av kommunen sin planstrategi vil være nyttig for at partnere som NIVA kan gi innspill på kommunens strategi i en tidlig fase.

§9-9 Retningslinjer og bestemmelser i arealdelen

Det er positivt at kommunen kan fastsette miljømål for hele- eller deler av kommunens areal. NIVA ser dette som et ledd i å sikre bærekraftig miljøutvikling.

§9-10 Lengre binding av deler av kommuneplanen sin arealdel

"Når nasjonale eller viktige regionale eller kommunale hensyn tilsier det, kan Kongen bestemme at nærmere angitte deler av arealdelen ikke skal kunne endres eller oppheves innen en nærmere angitt tidsramme uten etter samtykke av departementet." Denne paragrafen gjør kommuneplanen til et verktøy som bl.a. kan sikre mere langsiktig vern av vannressurser. NIVA støtter forslaget.

Kap. 11 Områdeplan. Kap. 12 Detaljplan

Planprogram og konsekvensutgreiing skal utarbeides som grunnlag for kommuneplan, og legges ut på høring. Informasjon og data fra kunnskapsinstitusjonene må i denne forbindelse gjøres tilgjengelig for kommunal og privat planlegging.

Konsekvensutgreiing skal utarbeides for områdeplaner og detaljplaner med vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn. NIVA ser gjerne at kriteriene for "vesentlig" blir utdypet.

Områdeplan og detaljplan

Område- og detaljplan er nye plantyper i utkastet. I forhold til vannressurser er det viktig at planene blir utarbeidet med basis i fagkunnskap. Videre at begrepet "fagkyndig" blir nøyere definert. NIVA mener at det kommunale kompetansenivået på dette feltet er varierende.

Områdeplan §11-1 Bestemmelser

Forslaget omtaler at "Kommunen kan likevel overlate til andre myndigheter enn kommunen, og private, å utarbeide utkast til områdeplan." NIVA er positiv til at også andre enn offentlige aktører kan ha en direkte planleggingsrolle.

Del V. Særlige planleggingsoppgaver

De tre planoppgavene som er omhandlet i kap.13 er samordnet areal- og transportplanlegging, kystsoneplanlegging og samordnet vannplanlegging.

Kap.14 Kystsoneplanlegging

Utvalet fremmer forslag om et eget kapittel for kystsoneplanlegging. Det innebærer sterkere samordning mellom sektorlovene og PBL. Videre at planlegging skal kunne skje 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen (mot i dag til grunnlinjen). Videre kan nasjonal planlegging godkjennes lengre ut enn 1 nautisk mil fra grunnlinjen. De vanlige kravene til arealplanlegging skal også gjelde for sjøareal. NIVA er positive til at kystsoneplanlegging nå også formelt blir en del av PBL.

Utdrag fra kap. 14:

§ 14-1 Ansvar for samlet planlegging i kystområdene

Planlegging i kystnære land- og sjøarealer skal skje som del av den regionale og kommunale planleggingen (- - -). Staten, fylkeskommunene og kommunene har et felles ansvar for bærekraftig bruk og vern av natur-ressursene langs kysten. Næringsmessig utnyttning, samferdsel, friluftsliv, vern av natur- og kulturmiljø og andre formål skal vurderes mest mulig samlet og langsiktig, og om nødvendig for større områder under ett.

§ 14-2 Kystsoneplan

Kommuner og fylkeskommuner kan utarbeide kystsoneplan for kysten med sjøen ut til grunnlinjen som arealplan, med arealformål, hensynssoner, retningslinjer og bestemmelser etter reglene i denne lov. I 100-metersbeltet langs sjøen gjelder §1-13.

(- - -)

Med samtykke av vedkommende kommune eller fylkeskommune kan statlig eller regional myndighet starte et planarbeid med sikte på vedtak om kystsoneplan som arealplan etter denne lov. (- - -). ”

Ved at det gies mulighet til å knytte bestemmelser til arealkategoriene i sjø vil kommunene få et mere presist verktøy til å differensiere arealbruken som ikke er mulig i dagens lov. NIVA ser dette som positivt i forhold til mulighet til å planlegge for utvikling av for eksempel havbruk for skjell og nye marine arter.

§9-7 - Kommuneplanens arealdel og §11-3 Områdeplan:

Areal for bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone, herunder vannoverflate, vannsøyle og bunn. Det kan herunder angis underformål for ferdsel, fiske, havbruk, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon.

Videre kan kommunen gi bestemmelser om

” bruk og vern av vassdrag og sjøområde, herunder bestemmelser om bruk av vannflate, vannsøyle og bunn, om områder for fiske, havbruk og annen næringsvirksomhet, herunder lokalisering, og omfang og typer av havbruksanlegg, og om ferdsel. For strandsonen gjelder reglene for LRNF-areal tilsvarende. Bestemmelser som har vesentlig betydning for igangværende virksomhet, kan bare pålegges gjennom områdeplan eller detaljplan. Kommunen kan også gi bestemmelser om praktisering av annen lovgivning som regulerer virksomhet i slike områder så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov, herunder om motorisert ferdsel i vassdrag og på sjøen.” (§ 9-9,4).

NIVA er positive til at utkastet tar høyde for en ”tredimensjonal” planlegging i hele vannsøylen, men vil samtidig peke på kunnskapsbehovet som oppstår ved vurdering av komplekse marine systemer.

Utvalget går ikke inn for at konkret lokalisering av oppdrettsanlegg skal bestemmes i en plan etter PBL. NIVA er enig i at disse detaljerte vurderingene bør gjøres av Fiskeridirektoratet som konsesjonsmyndighet basert på råd fra næringen og kompetansemiljøene.

Kap 15. Samordnet vannplanlegging

En rekke lover gjelder for forvaltning av vannressurser. NIVA er positive til at samspillet- og vektingen mellom disse klargjøres og forenkles i utkastet.

Utfordringen (7.17.1)

Vann og vassdrag brukes både som transportåre, område for næringsmessig fangst og fiske, til rekreasjon, vannforsyning, resipient for utslipp, råstoff i produksjon (fisk og fiskeoppdrett), råstoffutvinning, energiproduksjon, og det er grunnlag for dyre- og planteliv og landskapsmessige og kulturhistoriske verdier. Det er behov for å sikre at sammenhengen mellom arealdisponeringen

og annen aktivitet på land og utnyttelse og eller vern av vannressursene skjer etter en helhetlig vurdering og behandling, der forvaltningen av vannressurser er integrert i den generelle areal- og ressursforvaltningen. Siktemålet om slik samordnet vurdering og behandling mellom forskjellige sektorer og interesser, og inngrep på land, framstår som en utfordring til plansystemet blant annet også fordi mange vassdrag går over kommune- og fylkesgrenser. Det er en rekke overordnede mål for vassdragene som blant annet innebærer forpliktelser og ansvar for å ivareta biologisk mangfold og å sikre kvalitetene i vernet vassdrag mot inngrep. Videre er det behov for å legge loven til rette slik at den blir et verktøy for implementeringen av EUs vanndirektiv. NIVA vurderer det som positivt at utkastet tar høyde for juridiske- og forvaltningsmessige pålegg som direktivet pålegger Norge.

Lovgrunnlag og vedtakstyper innenfor sektoren (7.17.3)

Viktige lover er: Vannressursloven, Vassdragsreguleringsloven, Samlet Plan for vassdrag, Plan- og bygningssloven, Forurensingsloven, Laksefisk- og innlandsfiskeloven og naturvernloven.

Vannressursloven setter krav om konsesjon for inngrep som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser. Hovedreglene går ut på at loven gjelder for alt stillestående eller rennende vann som har årssikker vannføring, og at den regulerer fysiske inngrep i vassdrag og forhold både av privatrettslig og offentligrettslig art. Konsesjon kreves som hovedregel for alle tiltak i vassdrag som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget eller sjøen.

Vannressursloven § 22 tredje ledd sier at vannbruksplanlegging fortrinnsvis bør skje etter reglene i plan- og bygningsloven. I rundskriv T-5/97 er det gitt en del nasjonale retningslinjer for vannbruksplanleggingen. Der fremheves det at myndigheter på fylkes- og kommunenivået bør bruke planene som grunnlag for en bevisst forvaltning av vassdrag, og for å legge til rette for flerbruk, bevare kantsoner og viktige elementer i landskapet. Videre vises det til plikten til å beskytte nedbørsfeltene mot forurensing, jf. forskrift om vannforsyning med mer av 1. januar 1995, og til å sette miljømål. Det presiseres at vernet vassdrag må forvaltes på en måte som bevarer verneverdiene i samsvar med rikspolitiske retningslinjer regjeringen har fastsatt for vernet vassdrag. Det gis også uttrykk for at kommunene må ta stilling til hvor det er flomfare, og sørge for forsvarlig disponering av flomutsatte arealer, jf. St.meld nr. 42 (1996-97).

EUs rammedirektiv for vannforvaltning (7.17.4)

EUs direktiv for vannforvaltning vil fremover være et svært viktig grunnlag for planlegging på dette feltet. Direktivets formål er å danne et rammeverk som kan beskytte vann både med tanke på kvalitet og kvantitet. Direktivet skal gjelde for vassdrag, grunnvann og kystnære sjøområder. Det stiller krav om at vannforekomster skal ha en god tilstand innen 2015, og at det etableres en helhetlig og koordinert forvaltning som ivaretar alle hensyn knyttet til vann. Alt vann innen et nedbørfelt skal ses under ett - uavhengig av kommune-, fylkes- eller landegrenser. Dette skal gjennomføres ved at naturlig avgrensede enheter, vannregioner, skal utgjøre forvaltningsenheten, om nødvendig på tvers av kommune- og fylkesgrenser. For hver vannregion skal det utarbeides en forvaltningsplan, en vannregionplan, med et tilhørende handlingsprogram med nødvendige tiltak for å nå miljømålene. Første generasjons vannregionplaner skal fastsettes innen 2009, og deretter skal nye planer utarbeides hvert 6. år. Nærmere organisering forutsettes avklart i forbindelse med implementering av direktivet. NIVA vil presisere at direktivet forutsetter brukermedvirkningsprosesser og vannfaglig kompetanse på alle geografiske nivå fra nedslagsfelt til kyst. Vi vil videre understreke behovet for medvirkning fra fiskeriforvaltningen ut i fra det store sjøarealet som vil inngå i vannrammedirektivet sitt virkeområde.

Behov for samordning (7.17.5.1)

Utvalgets flertall (alle unntatt én person) konstaterer at vannressursforvaltningen i dag preges av et fragmentert og til dels overlappende og uoversiktlig lovverk, og mange myndigheter. Det framstår som uklart hvordan ansvaret er fordelt, og særlig hvem som har ansvaret for en helhetlig planlegging og forvaltning av våre vannforekomster. Utvalget mener det er et stort behov for en bedre samordnet forvaltning og lovgrunnlag på denne sektoren.

Det er utvalgets syn at en styrking og klargjøring av plansystemet i plan- og bygningsloven for dette formål kan være et viktig ledd i en slik samordning. Forholdet mellom plan- og bygningsloven og sektorlovgivningen må vurderes i lys av både sektorens nære tilknytning til og store betydning for samfunnsplanleggingen og arealforvaltningen i kommuner og fylkeskommuner, og behovet for god fagkompetanse i vannforvaltningen og de nasjonale interessene på sektoren.

Samordnet vannplanlegging - EUs rammedirektiv (7.17.5.2)

Flertallet mener den naturlige og beste løsningen vil være å gjøre plansystemet i plan- og bygningsloven til det sentrale instrumentet for slik samordnet vannplanlegging som direktivet krever. Dette er naturlig på grunn av den store betydning vannressursene har både for næringsutvikling og verneoppgaver, og den gjensidige avhengighet det er mellom vannressursplanlegging og generell samfunnsplanlegging og arealplanlegging. Det vil være svært uheldig å etablere et eget plansystem for vannressursplanlegging utenom plansystemet i plan- og bygningsloven. Flertallet viser også til at vannressursloven uttrykkelig sier at vannbruksplanlegging fortrinnsvis skal skje etter plan- og bygningsloven.

En naturlig konsekvens av dette er etter flertallets syn at også kvalitetsmål med videre for vann og vassdrag fortrinnsvis fastsettes gjennom planvedtak etter plan- og bygningsloven i stedet for av vassdragsmyndigheten etter vannressursloven § 9. Forøvrig har også forurensingsmyndighetene, helsemyndighetene, myndighetene som forvalter lakse- og innlandsfisk mfl. egne lovhjemler til å stille krav til vannkvalitet. Dette fragmenterte ansvaret er uheldig. Alle de berørte fagmyndighetene må i stedet være med og gi premisser for fastsettingen av kvalitetsmål gjennom planer. Dette er et område hvor statlige planretningslinjer etter plan- og bygningsloven kan være aktuelt, noe også OED har tilkjennegitt. Det er her forøvrig et sterkt behov for samordning både mellom myndighetsnivåene, kunnskapsinstitusjonene og mellom kommuner innbyrdes, siden det også kan være klare synergieffekter ved utveksling av informasjon mellom disse. EU-direktivet krever at det etableres vannregioner og at det skjer samlet vannressursplanlegging innenfor vannregionen. Det er etter flertallets syn særlig viktig at denne planleggingen ikke skjer på siden av den samordnete samfunns- og arealplanleggingen. Dersom rammene gjør det mulig, mener utvalget det er mest naturlig å knytte denne planleggingen til den regionale planleggingen etter plan- og bygningsloven, og som utgangspunkt ha fylket som vannregion. Med de forslag til endringer i plansystemet som utvalget foreslår, vil vi kunne få et godt redskap for samordnet vannressursplanlegging gjennom plansystemet i plan- og bygningsloven. Gjennom muligheten til rettslig binding av en fylkesdelplan for arealbruk i forslaget § 6-6 - som tilsvarer systemet for kommuneplanens arealdel - vil det kunne fastlegges arealbruksformål, hensynssoner, retningslinjer og bestemmelser, herunder miljømål, for hele eller deler av et vassdrag. Bindende fylkesdelplaner for arealbruk vil også gi retningslinjer for praktisering av andre lover som vannressursloven, forurensingsloven, loven om lakse- og innlandsfisk osv. dersom dette er nødvendig, og retningslinjer for kommunenes planlegging av bruk og vern av vassdrag innenfor sine grenser. Flertallet tar ikke stilling til hvordan oppgavene med gjennomføring av direktivet ellers skal fordeles mellom de aktuelle departementer og direktorater, eller mellom statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter. Flere statlige myndigheter (særlig OED/NVE og MD/SFT/DN) vil

spille viktige roller i denne planleggingen, og i gjennomføringen. Dette må avklares gjennom videre drøftinger mellom de berørte myndigheter. Det avgjørende for utvalget er at den sektorovergrepene planleggingen så vidt mulig skjer som planlegging etter plan- og bygningsloven i tråd med prinsippet i vannressursloven § 22, og ikke som en særlig sektorplanlegging.

Planleggingsoppgavene her har mye til felles med samordnet areal- og transportplanlegging (ATP) og kystsonerplanlegging, som også krever utstrakt samordning ofte over kommune- og fylkesgrenser, og med statlige myndigheter som viktige aktører. For å gjøre denne viktige planleggingsoppgaven tydelig innenfor plan- og bygningsloven som en obligatorisk oppgave, foreslår utvalget et eget kapittel om samordnet vannplanlegging i Del V Særlige planleggingsoppgaver kapittel 15. Kapitlet vil trekke opp hovedlinjene for denne planleggingen, som forøvrig vil bygge på de generelle reglene om planer og planbehandling i loven. Forøvrig vil NIVA understreke behovet for videreføring av harmoneringsprosessene mellom de europeiske planlovene (ESDP). Samordning vil bidra til økt samarbeid, og forenkle utveksling av "best practice" eksempler på tvers av landegrensene. Det er videre viktig at arbeidet med implementering av ny PBL blir prioritert tidsmessig slik at lovverket er i fase med gjennomføringsplanene for vannrammedirektivet.

Samordning av saksbehandling (7.17.5.4)

Nye tiltak i vassdrag vil etter dagens regler i alminnelighet kreve tillatelse etter plan- og bygningsloven. Videre vil det etter utvalgets forslag kreve detaljplan, eventuelt områdeplan etter særskilt vedtak, hvis det ligger i et område som i arealdelen til kommuneplan er avsatt til areal for bebyggelse og anlegg, eller omforming og fornyelse. Slik plan vil også kreves for større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan ha vesentlige virkninger. Ofte vil det da også kreves konsekvensutredning. Ved siden av disse reglene gjelder reglene om konsesjon etter vannressursloven. Og medfører tiltaket - direkte eller indirekte - en forverring av forurensingssituasjonen i vassdraget, vil det også kreves utslippstillatelse etter forurensingsloven. Flertallet mener det her ligger til rette for samordning av saksbehandlingen etter de forskjellige lovene, og slik at planprosessen etter plan- og bygningsloven som utvalget foreslår, eventuelt med konsekvensutredning, kan bli den felles planprosess som tilfredsstiller kravene til saksbehandling etter alle de aktuelle lovene.

Flertallet foreslår for klarhets skyld at det tas inn en bestemmelse i vannressursloven om at nye tiltak i vassdrag ikke må være i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven. Flertallet legger videre til grunn at en del av de sakene som i dag krever konsesjon etter vannressursloven, etter hvert må kunne avgjøres alene gjennom planvedtak etter plan- og bygningsloven, det vil si at planvedtaket erstatter konsesjonen. Flertallet sikter da særlig til detaljplan som fremmes av tiltakshaver. Som nevnt åpner vannressursloven § 20 for denne ordningen i dag. Flertallet vil understreke at det er vassdragsmyndighetene selv som må vurdere dette spørsmålet. Vi forutsetter også at vassdragsmyndighetene deltar i behandlingen av planen ved blant annet å stille krav til konsekvensutredningen og foreslå bestemmelser som skal knyttes til planvedtaket. En tilsvarende ordning foreslås for tillatelse etter forurensingsloven og flere andre lover.

Sikring av drikkevannskilder (7.17.5.6)

Utvalget følger opp Vassdragslovutvalgets (flertallets) syn om at plan- og bygningsloven bør styrkes som redskap for å sikre drikkevanns- og grunnvannsressurser både som sådan, og mot virksomhet og inngrep som kan redusere eller begrense kvaliteten på og tilgjengeligheten til nedbørsfelt og vannforekomster (overflate- og grunnvann) til drikkevannsforsyning. Planleggingen skal sikre vannkilder, tilsigsområder og influensområder (grunnvann). Gjennom utvalgets forslag om samordnet vannplanlegging, og kommunal planlegging av vern og bruk av vassdrag gjennom

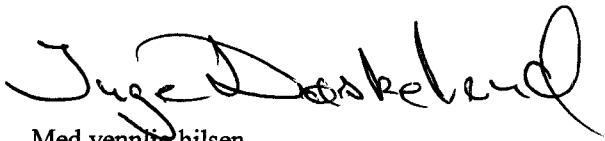
kommuneplanens arealdel, områdeplan og detaljplan, med hensynssoner og planbestemmelser med mer vil loven gi de hjemler for prosesser, kvalitetsmål og vedtaksbindinger som det synes behov for.

NIVA er enig med planlovutvalgets flertall i at det er behov for samordnet vannplanlegging. EUs vanddirektiv tar utgangspunkt i at vannressursene skal forvaltes på tvers av sektorer, dvs. med et helhetlig syn på bruk av ressursene og løsning av problemer. NIVA støtter derfor forslaget om å opprette et eget kapittel i plan- og bygningsloven for samordnet vannplanlegging.

NIVA er enig med planlovutvalget i at samordnet vannplanlegging skal skje som regional planlegging etter plan- og bygningsloven, jf utvalgets forslag til § 15-1.

NVE sin vassdrags- og konsesjonsmyndighet bør i størst mulig grad benyttes i tilfeller der det er viktig å ivareta nasjonale interesser vedrørende vannkraft. Som fagorgan har NVE ellers en viktig rolle i forbindelse med rådgiving til kommuner og fylkeskommuner innen flomproblematikk og vannbruk generelt.

Ved vannplanlegging etter plan- og bygningsloven er det viktig å sikre at de faglige hensyn som den enkelte lov skal ivareta blir ivaretatt av planmyndigheten ved behandling av plansaken. Dette kan sikres gjennom for eksempel sentrale retningslinjer om krav til kompetans, beslutningsstøttegrunnlag, saksbehandling og bestemmelser om innsigelsesrett for statlige faginstanser.

Med vennlig hilsen

NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING